

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 19

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [9. Jh.]

VI feria mensis septimi: beatus Leo papa: Sermo

[urn:nbn:de:bsz:31-6704](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6704)

quam prius excitauerat. quando
hoc quietus possidebat.
Et factus est sicut mortuus. ita
ut multi dicerent. quia mortuus est.
Ihs autem tenens manum illius.
eleuauit illum. & surrexit.
Quem hostis impius iam fugere
compulsus. strauit. ac mortuo
similem reddidit: hunc pius sal
uator. in tra suae dextere tactu
leuauit. Quia sicut uerum se
esse dñm potentia saluandi docuit.
ita & iam ueram se habuisse carnis
naturam. more tactus humani
declarauit. Negat namq; ma
nes insanus. ueraciter eum carne
indutum fuisse: sed ipse cum tot
languentes suo tactu erexit. mun
dauit. inluminauit. h. aere sim
illius & ante quam nata esset
damnauit. Et cum introis
sent in domum. discipuli eius
secreto interrogabant eum.
quare nos non potuimus eicere
eum. Et dixit illis. hoc genus
in nullo potest exire. nisi in orati
one & ieiunio. Dum docet
apostolos quomodo daemon
nequissimus debeat expelli.
omnes instituit ad uitam.
Ut scilicet nouerimus grauiora
quaeq; uel in mundorum spiri
tuum uel hominum tempta
menta. ieiunio & orationibus

esse superanda. Ira quoq; dñi
cum in ultionem nostrorum se ele
rum fuerit accensa. hoc remedio
singulari posse placari. Ieiunium
autem generale est. non solum
ab escis. sed & a cunctis inlecebris
abstinere carnalibus. immo ab
omnibus uitiorum continere
passionibus. Sic & oratio genera
lis. non in uerbis solum est quibus
diuinam clementiam inuocamus.
uerum & iam in omnibus quae in
obsequium nostri conditoris fidei
deuotione gerimus. Teste aposto
tolo quiait. Semper gaudete.
sine intermissione orate.

Quomodo enim quis omnibus horis
atq; momentis sine intermissio
ne dñm potest inuocare sermoni
bus. Sed tunc sine intermissio
ne oramus. cum ea solum opera
gerimus. quae nos pietate nostro
commendent auctori. Quom
mirum ieiunio & qua oratione
iuuante dño cunctas antiqui
hostis debellabimus ac propul
sabimus infidias.

LXXXIII VI FER. MENSIS SEP
TIMI. SERMO BEA
TI PAPAE LEO
NIS.

postolica institutio dilectis
sima. quae dñm ihm xpm
adhuc uenisse in hunc mun

28
dum nouerat. ut legem non solue-
ret sed impleret. ita ueteris testa-
menti decreta distinxit. ut quae-
dam ex eis sicut erant condita.
euangelice eruditioni profutura
decerperet. & quae dudum fuerant
consuetudinis iudaicae. fierent
obseruantiae xpianae. Quam-
uis enim uarietates hostiarum.
differentiae baptismatum. &
otia sabbatorum. cum ipsa carnis
circumcisione cessauerint. ma-
nent tamen ex ipsis uoluminibus
& iam apud nos plurima prae-
cepta moralia. Et cum inde
dicatur diliges dñm dñm tuum
ex toto corde tuo. & diliges pro-
ximum tuum sicut te ipsum.
xpo dño docente cognoscimus.
quò in his duobus mandatis tota
lex pendet & prophete. Tantaq;
est sub huius geminae caritatis
edicto. utriusq; copula testamen-
ti. ut sine istarum conexione
uir tutum. nec lex quemquam
inueniatur iustifi casse nec gratia.
Illae quoq; partes legalium
mandatorum. quibus quaedam
praecipiuntur ut fiant. quaedam
inter dicuntur ut non fiant.
antiquae auctoritatis retinent
firmitatem. Nec ideo eis euan-
gelica putanda e aduersa perfec-
tio. quia & uirtutum studia ad

uoluntaria incitantur aug-
menta. & ultiones criminum.
paenitentiae remediis relaxan-
tur. Dicit autem dñs.

Nisi abundauerit iustitia uestra
plus quam scribarum & pharisae-
orum. non intrabitis in regnum
caelorum. Quomodo uero
abundabit iustitia. nisi super
exaltet misericordia. Et quid
tam aequum. quid ue. tam dig-
num. quam ut creatura ad imagi-
nem & similitudinem di condita.
suum imitetur auctorem.

Qui reparationem scificationemq;
credentium. in peccatorum re-
missione constituit. ut remota
se ueritate uindictae. omnique
cessante supplicio. reus innocen-
tiae redderetur. & finis criminu
fieret. origo uirtutum. Quod
igitur dilectissimi ex ueteris prae-
dicatione doctrinae. ad purificati-
onem animarum corporumq;
nostrorum. ieiunium septimi
mensis adsumimus. si legalibus
nos oneribus subicimus. sed utili-
tatem continentiae quae xpi
euangelio seruit amplectimur.

Quia & in hoc potest super scribas
& phariseos xpiana abundare
iustitia. non euacuando
legem. sed intellegentiam refu-
tando carnalem. Nec enim

nostra talia debent esse ieiunia.
qualia erant illorum. quibus
esatas propheta spū scō in se lo-
quente dicebat. Neomenia
uestra & sabbata. & diem magnū
non sustineo. Ieiunium & ferias
& dies festos uestros. odit anima
mea. Vnde & dñs ieiunandi
formam discipulis tradens.
cum autem ieiunatis inquit. noli-
te fieri sicut hīpocritę tristes.
Exterminant enim facies suas.
ut apāre ant hominibus ieu-
nantes. Amen dico uobis. per-
ceperunt mercedem suam.
Quam mercedem. nisi laudis hu-
manae. propter cuius cupidita-
tem. iustitiae species plerumq;
praetenditur. Et ubi nulla
cura est conscientiae. amatur
falsitas fame. ut iniquitas quae
occulta actione arguitur.
mendacii opinione laetetur.
Rationabile itaq; scīm q; ieiunium.
nulla laudis ostentationisq;
iactantia polluat. nec bonum
suum quisquam fidelium. de
humanis uelit pendere iudicis.
Diligenti dñm sufficit ei placere
quem diligit. quia nulla maior
expetenda est remuneratio. quā
ipsa dilectio. Sic enim ca-
ritas ex dō est. ut dñs ipse sit cari-
tas. Quod utiq; pius & castus

animus ita gaudet implere.
ut nulla extra ipsum cupiat de-
lectari. Verissimum namq;
est quod ait dñs. Vbi erit
thesaurus tuus. ibi erit & cor tuū.
Quis autem est thesaurus hominis.
nisi quaedam fructuum eius con-
gregatio laborumq; collectio.
Quod enim seminauerit quis.
hoc & metet. Et quale cuiusq;
opus. talis & questus. Et ubi
oblectatio fruendi constituitur.
ibi cura cordis obstringitur.
Sed cum multa sint genera diuiti-
arum. dissimilesq; materiae
gaudiorum. thesaurus cuiq; est
suae cupiditatis affectus.
Quasi de appetitu est terra enorum.
non beatos facit sui participatio-
ne sed miseros. Hi uero quae
quae sursum sunt sapiunt non
quae super terram. nec peritu-
ris intenti sunt sed aeternis. in
illo habent incorruptibiles con-
ditas facultates. de quo dicit
propheta. In thesauris salus
nostra aduenit. sapientia & dis-
ciplina & pietas ad dño. Hi sunt
thesauri iustitiae. per quos auxi-
liante di gratia. & iam terrena
bona. in caelestia transferuntur.
cum multi diuitis aut iuste sibi
relictis. aut aliter acquisitis. ad
instrumentum pietatis utuntur.

Cumq; ad sustentationem pau-
perum quae possunt exubera-
re distribuunt. congregantes
sibi inamissibiles facultates.

ut quod addiderunt elemosinis.
nullis possint subiacere dispen-
dis. Et digne ibi habeant
cor. ubi habent thesaurum suū.
quātales diuitias beatissimum
est exercere ut crescant. & non
timere ne pereant. Operan-
tes igitur dilectissimi quod
bonum est ad omnes. maxime
autem ad domesticos fidei.

Septimum mensem ab initio
misticum propter septiformem
sp̄m. & ipso sui ordinis numero con-
secratum. continentiae fructi-
bus deputantes. quarta & sexta
sabbati sollempniter ieiunemus.

**ITEM DE EADEM DIE
LIT̄ S̄C̄I IŪA S̄C̄I INCAM.**

In illo temp. Factum est in una
dierum. & ipse sedebat docens. & erant
pharisaei sedentes. Et cetera.

**SERMO UENIENS IN BID PRBI LXXXIII
DE IAD LIT̄.**

Midns sedens do-
cuerit quando
scribis & pharisaeis
considentibus
paraliticum cura-
uit. lucas breui-
andi gratia preterit.

Sed matheus & marcus qui narrant.
quaestionem facere uidentur. quō-
quidem matheus in ciuitate sua.
marcus in capharnaum hoc eum
fecisse testantur. Que diffici-
lius soluere tur. si matheus & iam
nazarēth nominat. Nunc
uero uel ipsa galilea in qua erat
nazareth. intellegenda est dicta
ciuitas xpi. ad distinctionem
uidelicet regionis trans mari-
nae gerasenorum. de qua trans-
fretando sicut matheus scribit
uenerat galileam. Vel certe
ipsa capharnaum ciuitas xpi
est dicta. quam non nascendo.
sed uirtutibus inlustrando. suam
ipse fecerat. Et ecce uiri
portantes in lecto hominem
qui erat paralyticus. & quaere-
bant eum inferre & ponere
ante eum. Curatio paralytici
huius. animae post diuturnā
inlecebre carnalis inertiam.
ad xpm suspirantis indicat
saluationem. Quae primo
omnium ministris quieam
subleuent & xpo adferant. id est
bonis doctoribus qui spem sana-
tionis opemq; intercessionis
suggerant indiget. Quibene
marco narrante quattuor
fuisse repperiuntur. siue quia
quattuor euangelii libris.